

ÍNDEX

- OBLIGACIÓ D'EFECTUAR DECLARACIONS RESPONSABLES PER PART DE LA FUNDACIÓ
- NOTA INFORMATIVA SOBRE LA LLEI DEL PROTECTORAT DE LES FUNDACIONS I DE VERIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT DE LES ASSOCIACIONS DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA
- L'ACOMPLIMENT NORMATIU EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE BLANQUEIG DE CAPITALS I EN PROTECCIÓ DE DADES PRESENTA DIFICULTATS ESPECÍFIQUES PER A FUNDACIONS I ASSOCIACIONS
- NOUS AVANTATGES FISCALS PELS DONATIUS (ENTITATS ACOLLIDES A LA LLEI 49/2002)
- AVÍS DE SESSIÓ INFORMATIVA

CONTINGUTS

OBLIGACIÓ D'EFECTUAR DECLARACIONS RESPONSABLES PER PART DE LA FUNDACIÓ

L'objectiu d'aquest escrit és el de fer un recordatori de la **Declaració responsable** (en endavant DR), figura introduïda com a novetat per la Llei 7/2012, de modificació del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, amb l'objectiu de simplificar les càrregues administratives de les quals ha estat acusat el Codi civil de Catalunya, entenent-lo com una norma excessivament intervencionista i que podia dificultar el funcionament d'algunes fundacions, sobretot de les més petites.

La DR garanteix l'exercici responsable del càrrec de patró, les decisions del qual sempre han d'estar adreçades a salvaguardar l'interès de la fundació. Tot i que permet un funcionament més àgil, no s'oblida de la garantia d'inspecció i supervisió del Protectorat respecte del correcte exercici del dret de fundació.

La DR és un document subscrit pels patrons d'una fundació i presentat al protectorat, **amb anterioritat** a que es duguin a terme determinades accions, i en el qual confirmen que els acords adoptats reuneixen els requisits legals establerts, que disposen dels informes i documents que així ho acrediten i que són beneficiosos per a la fundació.

Quins són els supòsits i situacions en què és necessària l'adopció i formalització d'aquestes declaracions?

- a) Operacions en què hi ha conflicte d'interessos (interès personal del patró, familiar, o parts vinculades, envers l'interès de la fundació).
- b) Quan s'estableix un contracte laboral o professional amb un patró.

- c) Per a determinats actes de disposició: alienació o gravamen de béns immobles, establiments mercantils o béns mobles, amb un valor de mercat superior a 100 mil euros o al 20% de l'actiu de la fundació que resulti del darrer balanç aprovat.

Per finalitzar, cal fer un parell més de recordatoris respecte de les declaracions i les seves conseqüències:

- a) En determinades actuacions incloses en les lletres b) i c) anteriors, la DP ha d'anar acompanyada d'un informe validat per **tècnic independent** que justifiqui que la contractació és beneficiosa per a l'entitat.
- b) Pel que fa a la **responsabilitat dels patrons** en aquestes declaracions, l'article 332.13, en el seu apartat 6è diu: "La inexactitud, falsedat o omissió, de caràcter essencial, en qualsevol manifestació, dada o document que consti en una declaració responsable o que l'acompanyi comporten, amb l'audiència prèvia del patronat, la denegació de la facultat d'atorgar l'acte o contracte i, si aquest ja ha estat atorgat, s'aplica el que l'article 312-10 estableix sobre la ineficàcia d'acords, decisions i actes i es poden iniciar les actuacions que corresponguin per exigir les responsabilitats que estableix la legislació. Els patrons que facin constar en acta llur vot contrari resten exempts de la responsabilitat que en pugui derivar."

Sra. Mª Eugènia Bailach
Auditores
Sòcia d'Auren
me.bailach@bcn.auren.es

NOTA INFORMATIVA SOBRE LA LLEI DEL PROTECTORAT DE LES FUNDACIONS I DE VERIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT DE LES ASSOCIACIONS DECLARADES D'UTILITAT PÚBLICA

El passat 31 de desembre de 2014 es va publicar al DOGC la Llei 21/2014, de 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions d'utilitat pública, aprovada pel Parlament de Catalunya.

Fins ara, era el Codi civil qui regulava alguns aspectes relatius a l'organització, l'àmbit d'actuació i les funcions bàsiques del protectorat, on ja es preveia la temporalitat d'aquesta regulació fins a l'aprovació d'una llei del protectorat.

Així, aquesta llei –d'acord amb el seu article 1– té per objecte regular el contingut i l'abast de les funcions del protectorat i l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat pública i el règim jurídic que els és aplicable.

Com s'observa en la descripció de l'objecte de la llei, com a novetat, s'incorpora l'atribució de funcions de verificació d'activitats de les associacions declarades d'utilitat pública a l'òrgan de supervisió d'aquestes entitats.

Les novetats més rellevants incorporades per la llei se centren en matèria de transparència, ja que estableix un règim propi per a aquestes entitats, en matèria de regulació de les entitats vinculades; en matèria inspectora –s'estableixen les causes d'inspecció, les facultats inspectores, el deure de col·laboració i el procediment d'inspecció–; en l'establiment d'un règim sancionador – amb la tipificació d'infraccions i sancions–; i en matèria de col·laboració interadministrativa i institucional –comunicació d'incompliments a l'Administració tributària, sol·licitud d'informació com també posar a disposició informació a altres organismes públics–. D'una altra banda, també cal destacar les esmenes que es fan a diversos articles del Codi civil.

En relació amb la transparència:

La necessitat d'incrementar i reforçar la transparència dins les actuacions de les administracions públiques i de controlar l'ús dels fons públics ha donat lloc a l'aprovació recent de les lleis de transparència estatal i autonòmica i de la seva regulació específica per a les fundacions i associacions d'utilitat pública en la Llei 21/2014, de 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions d'utilitat pública.

Així, la Llei 21/2014 estableix que són les fundacions i les associacions d'utilitat pública els subjectes responsables de fer efectiva la transparència i de comunicar els instruments de transparència aprovats al protectorat o a l'òrgan de supervisió de les associacions d'utilitat.

La informació que les entitats han de posar a l'abast dels ciutadans, dels grups d'interès i de les administracions ha de ser rellevant, actualitzada i veraç i ha de ser fàcilment localitzable en el web de l'entitat i en altres mitjans accessibles al públic.

Per determinar el nivell de subjecció als instruments de transparència, es preveu tenir en compte la tipologia de les entitats d'acord amb el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya i l'obligatorietat o no d'auditar els comptes. També es tindrà en compte l'origen de les fonts de finançament, com també el fet que l'entitat estigui subjecta al control financer de la Intervenció General de la Generalitat i de la Sindicatura de comptes. Aquest nivell de subjecció vindrà fixada per una ordre del conseller del Departament de Justícia.

En relació amb la vinculació entre entitats:

La llei defineix com a entitats vinculades aquelles en què es doni alguna de les circumstàncies següents:

- Que els membres dels respectius òrgans de govern coincideixin en més d'un 30% segons els criteris establerts a l'article 312-9.3 del Codi civil. Aquests membres han de comunicar

aquesta acumulació de càrrecs als òrgans de govern de les entitats afectades i al protectorat, en el termini d'un mes des del moment en què es dona aquesta circumstància,

- Que les operacions econòmiques entre les entitats representin més del 20% del total de les despeses de l'exercici comptable anual de qualsevol d'elles. En aquest supòsit, si les operacions comporten l'exercici de funcions de govern o direcció en l'entitat vinculada, s'ha de donar comunicació en un termini d'un mes des de la data de tancament de l'exercici comptable en què es produeix aquesta circumstància.
- Que l'immobilitzat d'una de les entitats hagi estat aportat en més d'un 30% per una altra entitat. Si aquesta circumstància comporta l'exercici de funcions de govern o direcció en l'entitat vinculada, s'ha de donar comunicació en un termini d'un mes des de la data de tancament de l'exercici comptable en què es produeix la dita circumstància.

Els membres de les entitats que, en el moment de l'entrada en vigor de la llei, formin part dels òrgans de govern d'entitats vinculades, tenen un termini de **sis mesos** des de l'entrada en vigència d'aquesta llei per comunicar l'**acumulació de càrrecs**.

Les operacions fetes entre entitats vinculades que integren un grup s'han de fer constar en la memòria anual d'activitats.

Les entitats vinculades han de presentar els comptes anuals juntament amb els de les entitats amb les quals es vinculen.

Aquesta llei ha entrat en vigor el propassat dia **20 de gener de 2015**, a excepció del capítol relatiu al règim sancionador, que entrarà en vigor l'**1 de gener de 2016**, i les disposicions addicionals relatives a la presentació unificada de comptes, que entraran en vigor en el moment en què s'hagin dut a terme les adaptacions tècniques informàtiques necessàries.

Cal, doncs, estar atents a les novetats introduïdes per aquesta llei, de manera que es doni correcte compliment a tot el que disposa, especialment pel que fa a la comunicació de l'acumulació de càrrecs en el cas d'entitats vinculades, a l'aprovació i aplicació d'instruments de transparència i la seva comunicació al protectorat.

Sra. Eva Piera

Assessora

Àrea d'Assessoria Econòmica i Financera d'Auren

eva.piera@bcn.auren.es

L'ACOMPLIMENT NORMATIU EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE BLANQUEIG DE CAPITALS I EN PROTECCIÓ DE DADES PRESENTA DIFICULTATS ESPECÍFIQUES PER A FUNDACIONS I ASSOCIACIONS

Totes les empreses i entitats han vist incrementades les seves obligacions legals en els darrers anys. Les fundacions i associacions no han estat una excepció. Ans al contrari, han vist com les seves obligacions legals creixien i, a més a més, com aquestes presentaven especificitats que no afecten altres figures jurídiques que no són objecte de tant interès per part d'alguns individus o col·lectius que disposen de diners d'origen "dubtós".

Les característiques específiques de les seves formes d'assignació de fons i de finançament –que sovint consisteixen en donacions, aportacions personals i subvencions– i el beneficiós tractament fiscal per als excedents obtinguts de les seves activitats econòmiques, han fet que determinats individus o col·lectius estiguin temptats d'aprofitar aquestes fórmules jurídiques com a pantalles per a les seves operacions. Darrerament, n'hem pogut veure alguns exemples als mitjans de comunicació que han implicat polítics, coneguts i famosos.

És per això que **les fundacions i associacions estan plenament afectades per la normativa de Prevenció del Blanqueig de Capitals i de Finançament del Terrorisme.**

Aquesta normativa obliga, entre molts altres requisits, a identificar aquells "sospitosos" de pertànyer a aquests col·lectius, però d'una manera que es podria considerar –a priori– que vulnera drets fonamentals com el de la intimitat.

D'entrada, obliga a incloure les seves dades personals en un fitxer específic i a registrar-lo a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades Personals, igual que si es tractés d'un fitxer de clients, de proveïdors o d'empleats, per exemple, però sense informar del tractament als afectats, ni dels drets que qualsevol ciutadà té davant un tractament de dades i sense acomplir amb algunes altres garanties que reconeix la normativa de protecció de dades de caràcter personal als titulars de les seves dades.

Tot plegat fa que la gestió de l'acompliment normatiu en matèria de Blanqueig de Capitals i de Protecció de Dades per part de les fundacions i associacions sigui bastant complexa.

La Llei 10/2010, de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme, a banda dels **deures de diligència, custòdia de documents, adopció de mesures de control intern, exàmens externs sobre les mesures de control intern ("auditories" anuals), formació de personal i comunicació d'operacions sospitoses al SEPBLAC** (òrgan espanyol de control d'aquestes operacions), imposa a les fundacions i associacions algunes **obligacions específiques** com les següents:

- **Responsabilitat del personal gestor i dels òrgans de representació de l'entitat de vetllar perquè aquestes organitzacions no siguin utilitzades per al blanqueig de capitals o per canalitzar recursos destinats a grups terroristes.**

- **Obligació de guardar, durant un període mínim de 10 anys, els registres identificatius de totes les persones que aportin o rebin a títol gratuït fons o recursos de la fundació.**

A més, el reglament que desenvolupa la llei afegeix altres obligacions:

- **Identificació i comprovació de la identitat de totes les persones que rebin gratuïtament fons de l'organització.**

- **Identificació i comprovació de la identitat de totes les persones que aportin fons a l'entitat, a títol gratuït, amb valor superior a 100 €.**

- **Implementació de procediments que garanteixin la idoneïtat dels membres dels òrgans de govern i altres càrrecs de responsabilitat de l'organització.**

- **Aplicació de procediments que assegurin el coneixement de les seves contraparts, incloses la trajectòria professional i l'honorabilitat de les persones responsables de la seva gestió.**

- **Aplicació de sistemes adequats, en funció del risc, de control de l'efectiva execució de les seves activitats i de la utilització dels fons segons allò previst.**

- **Custòdia, durant un termini mínim de 10 anys, dels documents o registres que acreditin la utilització dels fons en els projectes assignats.**

- **Deure d'informació envers el Servei Executiu de la Comissió dels fets que puguin constituir indici o prova del blanqueig de capitals o de finançament del terrorisme.**

- **Deure de col·laboració amb la Comissió i els seus òrgans de suport.**

Però la complexitat de l'aplicació d'aquesta normativa no es limita als requisits de la mateixa Llei de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del seu reglament. El seu acompliment interfereix en com s'ha d'**aplicar la normativa sobre protecció de dades.**

A més de les obligacions de la normativa (registre de fitxers, Document de Seguretat, auditories, mesures de seguretat...) trobem algunes particularitats a destacar, per exemple:

- S'imposa la **creació i inscripció** en el Registre de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades d'un fitxer amb nivell Alt de seguretat.

- El responsable de fitxer, no obstant això, no està obligat a informar del tractament de les dades, ni dels drets ARCO, etc. (que són obligacions genèriques de la normativa de protecció de dades).

- Tampoc no pertoca l'exigència del consentiment de l'afectat per a la cessió de les seves dades a l'autoritat competent, a altres subjectes obligats i a fitxers centralitzats de prevenció del frau.

Aquestes interrelacions entre les dues normatives fan que sovint es generin dubtes importants entre els responsables de les fundacions i les associacions respecte de com aplicar-les

correctament i, malauradament, el risc dels incompliments no es limita a una greu pèrdua de reputació entre benefactors, clients i altres públics interessats.

Les infraccions greus a la Llei de Prevenció de Blanqueig de Capitals poden implicar les sancions següents:

- Amonestació pública o privada i multa **a la fundació o associació**, que oscil·larà entre els **60.001 €** i la major de les següents xifres: l'1% del patrimoni net de l'organització; el tant del contingut econòmic de l'operació més un **50%**; o **150.000 €**.
- Amonestació pública o privada i multa **al responsable** de la infracció que exerceixi càrrecs d'administració o direcció, que pot oscil·lar entre els **3.000 €** i els **60.000 €** o **suspensió temporal del càrrec** durant un termini no superior a l'any.

Per la seva banda, les infraccions de la normativa de Protecció de Dades Personals poden arribar a suposar sancions de fins a 600.000 € per cada infracció.

En resum, per evitar mals majors i riscos innecessaris, cal que els òrgans de decisió i representació de les fundacions i de les associacions s'assegurin d'acomplir correctament ambdues normatives i de comprendre correctament les seves interrelacions, amb un profund coneixement de les seves implicacions, o que comptin amb l'assessorament d'equips amb experts en totes dues normatives alhora.

Sr. Albert Lladó
Responsable d'Àrea
Àrea d'Acompliment Normatiu i GRC d'Auren
albert.llado@bcn.auren.es

NOUS AVANTATGES FISCALS PELS DONATIUS (ENTITATS ACOLLIDES A LA LLEI 49/2002)

Des del dia 1 de gener de 2015, la modificació de la Llei de mecenatge permet una deducció superior en l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, d'aquelles persones que realitzin donatius a entitats acollides al règim fiscal especial previst a la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de Fundacions i Associacions declarades d'utilitat pública i d'incentius fiscals al mecenatge.

La deducció, que fins ara era del 25%, pot arribar a ser l'any 2015 d'un 50% per als primers 150 euros donats i, a partir de l'any 2016 i següents, d'un 75%.

Quadre-resum dels tipus de deducció aplicables:

PERSONES FÍSQUES (IRPF)	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016 i següents
Primers 150€	--	50%	75%
Resta	25%	27.5%	30%
Donatius plurianuals (a la mateixa entitat durant al menys 3 anys) >150€	--	32.5%	35%
Límit deducció base liquidable	10%	10%	10%

PERSONES FÍSQUES (IRPF)	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016 i següents
Donatius en general	35%	35%	35%
Donatius plurianuals (a la mateixa entitat durant al menys 3 anys)	--	37.5%	40%
Límit deducció base liquidable	10%	10%	10%

Obligació de presentar la declaració de l'impost sobre societats

- Fins el 31 de desembre de 2014, les entitats parcialment exemptes (les entitats sense ànim de lucre no acollides a la Llei 49/2002, associacions, clubs esportius, ...) no tenien que presentar l'Impost sobre Societats sempre que complissin determinats requisits:
  - Que els seus ingressos totals no superessin els 100.000 € anuals.
  - Que els ingressos corresponents a rendes no exemptes sotmeses a retenció no superessin els 2.000 € anuals.
  - Que totes les rendes no exemptes que obtinguessin estiguessin sotmeses a retenció.

- A partir de l'1 de gener de 2015, amb la nova Llei 27/2014 de l'Impost sobre Societats, aquestes entitats estaran obligades a presentar (al juliol del 2016) la declaració de l'Impost sobre Societats corresponent a l'exercici 2015. Hauran de declarar totes les rendes, exemptes i no exemptes, encara que el resultat de l'impost sigui zero.

Sr. Lluís Basart

Advocat

Soci d'Auren

lluis.basart@bcn.auren.es

AVÍS DE SESSIÓ INFORMATIVA

El proper dia **25 de febrer en horari de matí**, Auren organitza a la seu del Col·legi d'Advocats de Barcelona, una sessió informativa adreçada exclusivament a entitats no lucratives, amb l'objectiu d'explicar alguns aspectes normatius novedosos i repassar-ne alguns altres ja vigents però força oblidats. La sessió s'estructurarà en tres ponències:

- Afectacions de la nova reforma fiscal 2015
- Els efectes de les lleis del Protectorat i Transparència
- L'acompliment normatiu en matèria de prevenció de blanqueig de capitals i LOPD

La sessió serà gratuïta. Properament s'enviarà les invitacions per email. Entre tant, per a més informació, adreçar-se a merce.roig@bcn.auren.es.